

Nieuwsbrief jaargang 1, nummer 5, 27 juni 2011

'Steeds weer bezuinigen'

Bezuinigen is van alle tijden. De 18 miljard-operatie van het kabinet-Rutte past in een lange reeks bezuinigingsoperaties die kabinetten al sinds mensenheugenis hebben doorgevoerd.

Bert van den Braak, onderzoeker van het Parlementair Documentatiecentrum, heeft op www.parlement.com alle grote bezuinigingsoperaties uit de parlementaire geschiedenis op een rijtje gezet. De crisis kabinetten onder aanvoering van Colijn komen er in voor, net als de 'bestedingsbeperking' ten tijde van de 'oude' Drees, de één-procentoperatie van het kabinet-Den Uyl, Bestek '81 van Van Agt/Wiegel en het 'karwei' van Lubbers.

In 1844, na de 'oorlog' met België, was de toestand van de Nederlandse overheidsfinanciën zo nijpend dat een 'staatsbankroet' dreigde. Minister Van Hall kwam met een gedwongen 'vrijwillige' lening: als de staatslening niet werd voltekend, zouden de belastingen omhoog moeten. Dat scenario heeft zich, zo beschrijft Van den Braak, na de eerste wereldoorlog en ook na 1945 herhaald.

[lees verder >](#)

Dwars door Nederland

Plaat van de maand

Agenda

29 augustus tot en met 7 september 2011, Den Haag

[Zomerconferentie 'Bouwen aan Vertrouwen: de Krakende Pijlers van onze Democratische Rechtsstaat'](#).

In een reeks uiteenlopende sessies komen aan de orde: Europa, de politiek, het parlement, de rechterlijke macht, de monarchie, de overheidscommunicatie, de media en de doe-het-zelf burger.

23 september 2011, Den Haag

[Studiedag 'Europese democratie, onze identiteit en autonomie'](#)

[Uitgebreide agenda >](#)

Cartoon

Een parlementair reces is iets anders dan vakantie. Ook voor het kabinet. In 1965 beklagde minister Luns (buitenlandse zaken) zich er over dat de Tweede Kamer bij het scheiden van de markt 'm nog met een lastig karweitje had opgescheept. Opland vatte het puntig samen in een van z'n befaamde politieke prenten.

[lees verder >](#)

Ik heb nog nooit gehoord: 'Beste mensen, neem het er maar eens goed van.'

Er loopt een scheidslijn dwars door Nederland, een lijn van Den Helder naar Zevenaar, een lijn die het land verdeelt tussen wispelturigheid en voorspelbaarheid.

Uit onderzoek naar alle verkiezingen in Nederland tussen 1848 en 2010, gebundeld in 'Verkiezingen op de kaart', blijkt dat er minder verandert dan soms op het eerste gezicht lijkt. Ten zuiden van de lijn Den Helder-Zevenaar – in de Randstad, in Brabant en Limburg – maken politieke nieuwkomers steevast de meeste kans, terwijl in het noorden, de Veluwe en het oosten – ten noorden van diezelfde lijn – kiezers traditiegetrouw veel meer honkvast zijn.

'Rechtspopulistische partijen hebben daar dan ook veel meer moeite om voet aan de grond te krijgen dan in het westen of het zuiden', zegt Gerrit Voerman, directeur van het Documentatiecentrum voor Politieke Partijen, één van de samenstellers van de verkiezingatlas. 'Dat zag je bij de LFP, dat zie je bij de PVV.'

[lees verder >](#)

Baten - lasten Europa

De Europese Unie levert Nederland meer op dan ze kost. Het Parlementair Documentatiecentrum in Den Haag rekt voor.

[lees verder >](#)

Cort van der Linden

De laatste liberale premier voor Mark Rutte was van andere snit. Nijmeegse vergelijking met Cort van der Linden (premier van 1913-1918).

[lees verder >](#)

Partners in beeld

SGP en vrouwenkiesrecht

'Niet de rechter, maar de wetgever is aan bod'. Luc Verhey in Maastricht over het vrouwenstandpunt van de SGP.

[lees verder >](#)

'Schengen' uitgehold

Hoe een paspoortvrij Europa onder druk komt te staan. Analyse uit Nijmegen over de vluchtelingenstromen via Lampedusa.

[lees verder >](#)

Spookbeeld over de SGP

Alfons Dölle

Politici en media houden er soms van om schelle, uitvergrootte en spectaculaire beelden uit te venten. Zo is daar het door links (vooral daar) en rechts ontworpen doemscenario van een kabinet-Rutte dat in de Eerste

Column

We gaan goede tijden tegemoet.'

Bertus Leerkes in 1994.

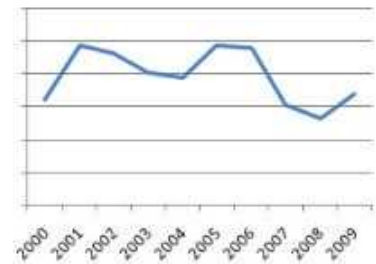
[lees verder >](#)

Uw mening

Een gedoogd minderheidskabinet heeft meer voor- dan nadelen - blijkt na het eerste parlementaire jaar van het kabinet-Rutte.

Europese contributie

Te veel, steeds minder of weer meer? De Nederlandse bijdrage aan de Europese Unie is vanaf 2006 gedaald, om na de financiële crisis (2008/2009) weer op te kruijen.

Zuinige ministers van Financiën

- Colijn (1922-1926)
- Liefstinck (1945-1952)
- Ruding (1982-1989)
- Oud (1933-1937)
- Kok (1989-1994)

SGP-kopstukken

- ds. Zandt (1945-1961)
- ir. Van Dis (1961-1971)
- ds. Kersten (1922-1945)
- ds. Abma (1971-1981)
- ir. Van Rossum (1981-1986)
- ir. Van der Vlies (1986-2010)

Liberale premiers

- Thorbecke (1849-1853, 1862-1866, 1871-1872)
- Fransen van de Putte (1866)
- Fock (1868-1871)
- De Vries Azn. (1872-1874)
- Kappeyne van de Coppello (1877-1879)
- Van Tienhoven (1891-1894)
- Röell (1894-1897)
- Pierson (1897-1901)

Kamer gegijzeld wordt door de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP). Nederland terug naar de Middeleeuwen (alsof SGP-ers geen diepe hekel zouden hebben aan die "roomse" era), individuele vrijheden bedreigd, persbreidel in aantocht, "De Veluwe" in Den Haag. Staphorst rules! Het eens gebenedijde gidsland valt terug in duisternis.

Deze hoempa en schetter vanuit het oppositiekamp hoeft niemand erg serieus te nemen. Doet men daar zelf waarschijnlijk ook niet. Het hoort bij de heftige omgangsvormen van onze dagen. De SGP in kwestie bestaat uit één man – de nestor van de Eerste Kamer, Mr G(erit) Holdijk, die al ruim 7700 dagen in de Kamer zit en ook daarbuiten tal van politieke functies heeft vervuld. Ik was twaalf jaar in de Kamer zijn collega. Een wat vormelijke, gemoedelijke en onmiskenbaar droog-humoristische Geldersman. Een scherpzinnige, erudiete volksvertegenwoordiger met licht archaïsche gewoonten: pijproker, alle stukken met de hand geschreven, wars van sociale media als Twitter, gesteld op het landelijke leven op de familieboerderij. Een onafhankelijke geest, die als het moet zelfs dwars tegen de zusterfractie in de Tweede Kamer ingaat.

[lees verder >](#)

En verder

Nieuws

De nuttige, soms corrigerende rol van de Eerste Kamer wordt te veel uitgehold. Bezwaren uit Maastricht tegen het 'initiatief' van Bert van den Braak (PDC).

[lees verder >](#)

Oud-Bosmans-Van Kessel: aan de parlementaire geschiedenis wordt doorgescreven. CPG Nijmegen zet het 'handboek' voort.

[lees verder >](#)

De Masterclass 2011 van het Montesquieu Instituut - thema: Europa - is afgerond: diploma's en prijzen in de zaal van de Eerste Kamer.

[lees verder >](#)

Biografen bundelen hun krachten voor een studie naar alle voorzitters van de Europese Commissie sinds 1958. Bericht uit Groningen.

[lees verder >](#)

Brusselse verhalen: de dagelijkse praktijk van het Europees Parlement. Een voorproefje uit Nijmegen met voormalig Europarlementariër Nel van Dijk.

[lees verder >](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Polder](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Hot Issues](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

- [De Meester \(1905-1908\)](#)
- [Cort van der Linden \(1913-1918\)](#)
- [Rutte \(2010-heden\)](#)

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[lees verder >](#)

Partners

Aan- en afmelden

[Hier](#) kunt u zich aanmelden voor deze nieuwsbrief

Deze brief niet meer ontvangen? [U kunt zich hier afmelden](#)

De volgende Hofvijver verschijnt op 29 augustus 2011.